

Maria Pulczyńska

Wartościowa książka w ręku młodego człowieka

Każda książka jako dokument tekstowy posiada pewną obiektywną wartość. Jednak jako zespół treści utrwalonych w tekście ma moc subiektywnego oddziaływania na czytelnika i jego recepcje, czyli sposób postrzegania otaczającego go świata. Na ten właśnie drugi aspekt chcemy zwrócić dziś uwagę. Obecnie zauważyć można wśród młodzieży ciągły spadek czytelnictwa, nie biorąc pod uwagę podręczników i lektur, które włączone w tok nauczania i kształcenia są obowiązkowe. Tak często lansowany przez media sposób na życie bez potrzeby odpowiedzialności i ponoszenia konsekwencji za własne czyny, znacznie potęguje postawę bierności i zatracą wszelką motywację do poznawania prawdziwie pozytywnych wartości. Zjawisko to jeszcze bardziej potęguje fakt, że książki mogące dostarczyć wielu wskazówek potrzebnych do prawidłowego rozwoju młodego człowieka pozostają nie wykorzystane podczas, gdy fałszywy obraz „osiągania szczęścia”, bez ingerencji zainteresowanych, mimowolnie ciśnie się ze wszystkich stron, coraz bardziej opanowując podświadomość dzieci i młodzieży. Zagrożenie to jest o wiele większe biorąc pod uwagę fakt, że ta właśnie młodzież ten sam mechanizm przekaże następnym pokoleniom, przy czym zło potęguje się nieproporcjonalnie. Pobudzanie zmysłów przez wewnętrzne doznania przekazane za pomocą treści książki ma tutaj duże znaczenie, któremu przypisuje się funkcję wychowawczą. Oprócz włączania do podświadomości wartości zgodnych z moralnym i etycznym wzorcem postępowania wchodzi tutaj w grę takie czynniki jak pobudzenie wyobraźni i twórczego myślenia. Ważny jest oczywiście odpowiedni dobór wartościowej lektury, który winien być nadzorowany nie tylko przez bibliotekarzy i szkolnych wychowawców, ale przede wszystkim przez rodziców. Postarajmy się więc już dziś zastanowić się nad tym, czym należy kierować się przy doborze wartościowej książki i

jak przekonać młodego człowieka, by samowolnie korzystał z tej formy przekazu.

Nawyk czytania jak i wiele innych chętnie wykonywanych czynności ma duże podłoże w dzieciństwie każdego człowieka. Dlatego też o wiele trudniej jest zainteresować młodego człowieka książką, jeżeli w dzieciństwie miał on zbyt mało z nią do czynienia, lub gdy wręcz przymuszano go do czytania np. pod groźbą kary. Zanim więc zrobimy pierwszy krok, należy dokładnie zapoznać się z typowymi cechami jednostki lub grupy, której chcemy proponować korzystanie z odpowiednich książek. Należy określić tu wiek, wykształcenie, zainteresowania, osobowość, i nabyte doświadczenia. Biorąc pod uwagę ludzi młodych - bo ten przekrój wiekowy chcemy dzisiaj rozważać - niezmiernie ważne jest również środowisko wychowawcze. Odpowiednio do wszystkich tych cech proponujemy najpierw zawsze bardziej przystępne w treści książki beletrystyczne lub dokumentalne w zależności od przejawianych zainteresowań i potrzeb. Duży wpływ na kształtowanie osobowości i psychiki każdego młodego człowieka ma dobra książka katolicka pomocna w życiu religijnym i postępowaniu według wyznawanych w wierze zasad. Tak więc w obrębie naszych rozważań pozostaje jeszcze sposób żywej zachęty młodzieży do brania udziału w lekturowych procesach wartościowej książki. Wielu młodych ludzi poznających życie zadaje sobie mnóstwo pozostawianych bez odpowiedzi pytań. Nie zaspokojona ciekawość to słaby punkt wykorzystywany przez wiele systemów manipulacyjnych. Sytuacja taka stwarza wymarzoną okazję do zaproponowania konkretnych wartościowych książek dla ludzi poszukujących. Są to zwykle książki pisane na zasadzie wyczerpujących odpowiedzi na zadawane pytania. Czasem poznając czyjś subiektywny problem polecić można odpowiednią książkę poruszającą podobną w treści sytuację i dającą prawidłowe jej rozwiązanie. Dużą rolę odegrać może też książka proponowana na zasadzie zbieżności jej treści z zainteresowaniami młodego czytelnika. Bardziej opornych natomiast przekonać może najpierw obiektywna rozmowa lub zasygnalizowanie pewnego zjawiska, a następnie odwołanie do konkretnej książki, która jeszcze szerzej i pełniej zjawisko to naświetla. Oczywiście większe pole do popisu

mają tutaj same biblioteki, których możliwości propagowania wartościowej książki są o wiele bogatsze poprzez organizowanie różnorodnych spotkań, kółek zainteresowań i konkursów czytelniczych oraz wychodzenie z książką poza teren biblioteki tzn. do szkół, parafii i ośrodków kultury.

Należy jednak uświadomić sobie jak wiele może uczynić każdy z nas, choćby i nigdy nie był związany z tego rodzaju placówkami. Przecież na co dzień spotykamy się z ludźmi: w domu, w pracy czy u znajomych. Wśród nich wielu młodych ludzi zagubionych w chaosie dzisiejszego świata potrzebuje pomocy. Największe bowiem zagrożenie dla człowieka to powolne niszczenie jego wnętrza. Widząc to, nikt z nas nie może pozostać obojętny. Zwłaszcza wtedy, gdy wystarczy komuś podać rękę, w zasięgu której niczym życiodajne lekarstwo leży wartościowa książka - czyjaś zdobyta trudem wiedza i doświadczenie. Najlepszym zaś przykładem słów, które choć ujęte w treści są żywym spotkaniem z ich Twórcą to zawarte w najdoskonalszej ze wszystkich ksiąg Słowa samego Boga.